

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ
ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Βαθμός Ασφαλείας:
Να διατηρηθεί μέχρι:
Βαθμός Προτεραιότητας:

05 ΙΑΝ. 2013

Μαρούσι, 5-7-2013

Αρ.Πρωτ. 90442/ΙΗ ΕΞ
80150 εισ.

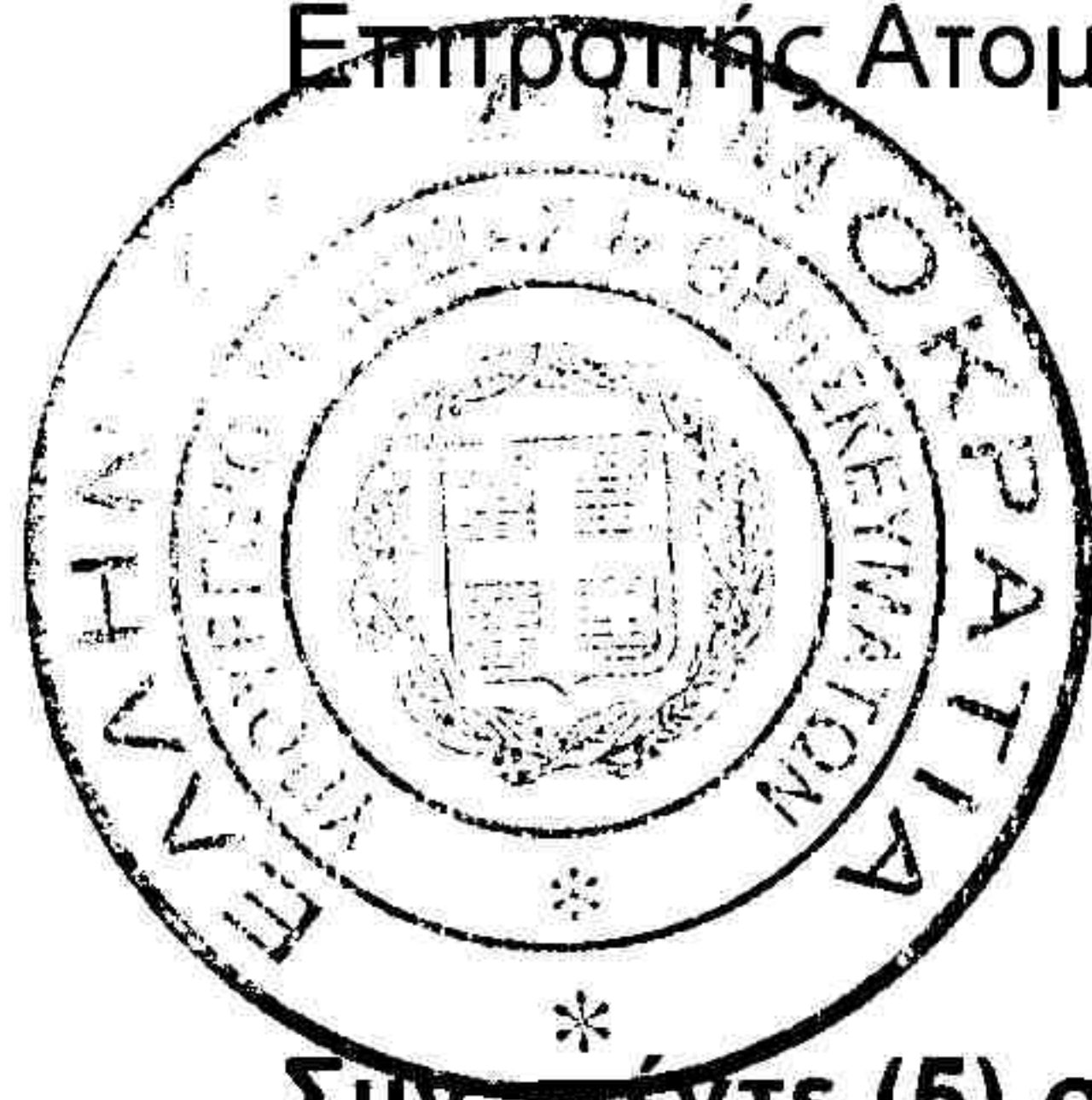
Ταχ. Δ/ση : Α. Παπανδρέου 37
Τ.Κ. – Πόλη : 151 80 ΜΑΡΟΥΣΙ
Ιστοσελίδα : www.minedu.gov.gr
Email : tke@minedu.gov.gr
Τηλέφωνο : 210-344 23 20
FAX : 210-344 32 45
ΓΕΡΑ

ΠΡΟΣ : Τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού
Ελέγχου
✓ Τμήμα Αναφορών

ΚΟΙΝ : 1. Υπουργεία
- Ανάπτυξης και
Ανταγωνιστικότητας
- Περιβάλλοντος, Ενέργειας
και Κλιματικής Αλλαγής
(Γραφεία κ.κ. Υπουργών)
2. Βουλευτή κ.
- Γιώργο Πάντζα
(Δια της Βουλής των Ελλήνων)

ΘΕΜΑ : «Απάντηση σε Αναφορά»
ΣΧΕΤ.: Έγγραφό σας: ΠΑΒ 4742/11-6-2013

Απαντώντας στο ανωτέρω σχετικό έγγραφό σας το οποίο κατέθεσε ως Αναφορά ο Βουλευτής κ. Γιώργος Πάτζας, σχετικά με την εγκατάσταση κεραίας κινητής τηλεφωνίας πλησίον σχολείων της Δημοτικής Κοινότητας Κρυονερίου του Δήμου Διονύσου, σας διαβιβάζουμε συνημμένη την αρ. Μ.Ι.411/928/17-6-2013 απάντηση της Ελληνικής Επιτροπής Ατομικής Ενέργειας προς ενημέρωσή σας.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ

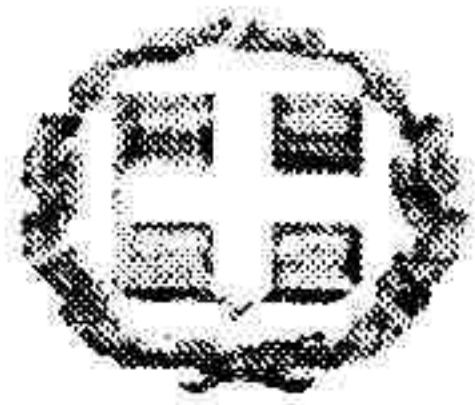
Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΡΒΑΝΙΤΟΠΟΥΛΟΣ

Συν. πέντε (5) σελίδες

Εσωτερική διανομή

1. Γραφείο κ. Υπουργού
2. Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας
3. Τ.Κ.Ε.

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ,
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ & ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ**

**Γραφείο Μη Ιοντιζουσών Ακτινοβολιών
Αρμόδιος: Δρ. Ε. Καραμπέτσος
Τηλ. : 210-6506745, 210-6506700
Fax : 210 6506748**

**Δ/νση: Πατρ.Γρηγορίου Ε' & Νεαπόλεως
Τ.Κ.15310,Τ.Θ.60092
Αγ.Παρασκευή Αττικής**

**Αγ. Παρασκευή, 17-06-2013
Α.Π.: Μ.ι./411/928**

**Προς : Γ.Γ.Ε.Τ.
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ &
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ**

**Ταχ. Δ/νση: Λ.Μεσογείων 14-18, Τ.Θ. 146 31,
115 10 Αθήνα
Fax: 210 7713480
Υπόψη: κ. Ι.ΜΥΛΩΝΑ**

Θέμα: Διαβίβαση Αναφοράς του Βουλευτή κ. Γ. Πάντζα.

Σχετ.: Το από 12-6-2013 έγγραφό σας με συνημμένη την με Α.Π. 4742/11-06-2013 ΠΑΒ (με Α.Π. εισερχ. εγγράφου στην ΕΕΑΕ: 4126/12-06-2013).

Σε συνέχεια του ανωτέρω σχετικού, σας αναφέρουμε στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων μας τα ακόλουθα:

- Για τις εκπομπές ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας έχει εκδοθεί η Κοινή Υπουργική Απόφαση με αριθμό 53571/3839 (Φ.Ε.Κ. Αρ. 1105, Τεύχος Δεύτερο, 6 Σεπτεμβρίου 2000) από τα Υπουργεία Ανάπτυξης, Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, Υγείας και Πρόνοιας, Μεταφορών και Επικοινωνιών, με θέμα «Μέτρα προφύλαξης του κοινού από τη λειτουργία κεραιών εγκατεστημένων στην ξηρά». Η Κ.Υ.Α. αυτή βασίστηκε στη Σύσταση του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης "Σχετικά με τον περιορισμό της έκθεσης του κοινού σε ηλεκτρομαγνητικά πεδία 0 Hz - 300 GHz" (L199, 1999/519/EC). Επίσης αναφέρεται ότι στις παραγράφους 9 και 10 του άρθρου 30 του Νόμου 4070 (ΦΕΚ 82/Α/10-4-2012) με θέμα «Ρυθμίσεις

Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών, Μεταφορών, Δημοσίων Έργων και άλλες διατάξεις», καθορίζονται τα όρια για την έκθεση του κοινού στην ηλεκτρομαγνητική ακτινοβολία που εκπέμπουν οι κεραίες αυτές. Για την προστασία του πληθυσμού και του περιβάλλοντος από τις τεχνητά παραγόμενες μη ιοντίζουσες ακτινοβολίες, αρμόδια είναι η Ελληνική Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας (Ε.Ε.Α.Ε.).

- Πρέπει να αναφερθεί εδώ πως στην προαναφερθείσα Κ.Υ.Α. οι βασικοί περιορισμοί για την έκθεση του κοινού στα εκπεμπόμενα ηλεκτρομαγνητικά πεδία, βασίστηκαν στο σύνολο των επιστημονικών δεδομένων για τις αποδεδειγμένες επιδράσεις και έχουν οριστεί με μεγάλους συντελεστές ασφαλείας (μεγέθους περίπου 50) έτσι ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι αβεβαιότητες που υπάρχουν όσον αφορά την ατομική ευαισθησία, τις περιβαλλοντικές συνθήκες καθώς και τις διαφορές όσον αφορά την ηλικία και την κατάσταση της υγείας του κοινού (π.χ. παιδιά, ηλικιωμένοι, έγκυες γυναίκες). Επίσης, πρέπει να υπογραμμιστεί πως τα επίπεδα αναφοράς που είναι τα άμεσα μετρήσιμα μεγέθη και χρησιμοποιούνται στην πράξη για τον περιορισμό της έκθεσης, έχουν προκύψει από τους βασικούς περιορισμούς θεωρώντας τις δυσμενέστερες συνθήκες έκθεσης των ανθρώπων, εισάγοντας έτσι έναν ακόμα συντελεστή ασφαλείας.
- Ακόμα πρέπει να τονιστεί πως ως όρια ασφαλούς έκθεσης του κοινού στην Ελλάδα (παραγρ. 9 του άρθρου 30 του Νόμου 4070) θεωρούνται το 70% των τιμών των πινάκων που δίνονται στην προαναφερθείσα ΚΥΑ για τη ζώνη συχνοτήτων στην οποία λειτουργούν οι εκάστοτε εγκατεστημένες διατάξεις κεραιών, εισάγοντας έτσι ένα πρόσθετο συντελεστή ασφαλείας. Επίσης ειδικά σε περίπτωση εγκατάστασης κατασκευής κεραίας σε απόσταση μέχρι 300 μέτρων από την περίμετρο κτιριακών εγκαταστάσεων βρεφονηπιακών σταθμών, σχολείων, γηροκομείων και νοσοκομείων, προβλέπεται περαιτέρω μείωση των ορίων ασφαλούς έκθεσης του κοινού, καθώς αυτά απαγορεύεται να υπερβαίνουν το 60% των τιμών των πινάκων που καθορίζονται στα άρθρα 2-4 της προαναφερθείσας ΚΥΑ (παραγρ. 10 του άρθρου 30 του Νόμου 4070). Πρέπει λοιπόν εδώ να υπογραμμιστεί ότι η Ελλάς συγκαταλέγεται στις χώρες της Ευρώπης που έχουν θεσπίσει αυστηρότερα όρια από τα οριζόμενα στη σχετική Σύσταση του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης "Σχετικά με τον περιορισμό της έκθεσης του κοινού σε ηλεκτρομαγνητικά πεδία 0 Hz - 300 GHz" (L199, 1999/519/EC).

- Είναι επίσης αναγκαίο να διευκρινιστεί ότι η αξιολόγηση της έκθεσης των ανθρώπων στο περιβάλλον σταθμών κεραιών εκπομπής πρέπει να γίνεται μέσω της εκτίμησης της ηλεκτρομαγνητικής επιβάρυνσης σε όλες τις θέσεις στις οποίες είναι ελεύθερη και δυνατή η πρόσβαση του κοινού και της εξακρίβωσης της συμμόρφωσης ή όχι με τα θεσμοθετημένα όρια ασφαλούς έκθεσης και όχι γενικά με το καθολικό υποστάσεων ασφαλείας. Κι αυτό αφενός επειδή ο τρόπος που εκπέμπουν οι διάφορες κεραιοδιατάξεις στο χώρο είναι διαφορετικός και συνήθως δεν είναι ομοιόμορφος σε όλες τις κατευθύνσεις (όπως π.χ. ισχύει για τις κεραιοδιατάξεις αναμετάδοσης κινητής τηλεφωνίας), αφετέρου επειδή η έκθεση των ανθρώπων στην πράξη οφείλεται σε συνδυασμό κεραιοδιατάξεων που βρίσκονται εγκατεστημένες σε διάφορες θέσεις και ένα όριο απόστασης δεν μπορεί να προστατέψει από τη συμβολή πολλών διαφορετικών κεραιοδιατάξεων.
- Δεδομένου του γεγονότος πως η κάθε εγκατάσταση κεραιών διαθέτει τα δικά της τεχνικά χαρακτηριστικά και γειτνιάζει με διαφορετικό τρόπο με σημεία στα οποία παρουσιάζεται ανθρώπινη δραστηριότητα, οι ηλεκτρομαγνητικές εκπομπές των σταθμών κεραιών σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, εξετάζονται κατά περίπτωση μέσω:
 - α) του ελέγχου της τεχνικής μελέτης ραδιοεκπομπών τους (υποβάλλεται υποχρεωτικά για κάθε νέα ή τροποποιούμενη εγκατάσταση κεραιών βάσει ενός πολύ αυστηρού υποδείγματος που έχει εκδώσει το αρμόδιο γραφείο μας) και την έκδοση σχετικής γνωμάτευσης από την Υπηρεσία μας και μέσω
 - β) του ελέγχου της περιβαλλοντικής μελέτης τους που διαβιβάζεται στην Ε.Ε.Α.Ε. από την οικεία Γενική Γραμματεία Περιφέρειας ή τη Γενική Γραμματεία της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης και την παροχή γνωμοδότησης από την Υπηρεσία μας ή την υπαγωγή της κατά περίπτωση κατασκευής κεραίας στις Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις
 - γ) τη διεξαγωγή επί τόπου μετρήσεων αυτεπαγγέλτως και κατά τρόπο δειγματοληπτικό, ετησίως σε ποσοστό 20% τουλάχιστον των αδειοδοτημένων από την Ε.Ε.Τ.Τ. κεραιών που λειτουργούν εντός σχεδίου πόλεως, ή κατόπιν αιτήσεως οποιουδήποτε φυσικού ή νομικού προσώπου που έχει έννομο συμφέρον, από συνεργεία της Ε.Ε.Α.Ε. ή από άλλα εξουσιοδοτημένα από την Ε.Ε.Α.Ε. συνεργεία.

Όσον αφορά την εγκατάσταση κεραιών επί της οδού Ολυμπιονικών 18 Β στο Κρυονέρι Αττικής, στην οποία αναφέρεται το ανωτέρω σχετικό έγγραφό σας και μετά από έρευνα που πραγματοποίησε το αρμόδιο γραφείο μας, σας γνωστοποιούμε τα ακόλουθα :

- Η εταιρεία WIND ΕΛΛΑΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ ΑΕΒΕ υπέβαλε στην Υπηρεσία μας μελέτη ραδιοεκπομπών για την εγκατάσταση του σταθμού βάσης κινητής τηλεφωνίας με στοιχεία: αρ. σταθμού 2266 ΚΡΥΟΝΕΡΙ 3 και θέση ΟΛΥΜΠΙΟΝΙΚΩΝ 18, Δ. ΔΙΟΝΥΣΟΥ, Ν. ΑΤΤΙΚΗΣ. Μετά την εξέταση της μελέτης αυτής από το αρμόδιο γραφείο μας, απεστάλη η σχετική γνωμάτευση στην Ε.Ε.Τ.Τ. σύμφωνα με το με Α.Π.: Μ.λ./411/1446 έγγραφό μας της 26-07-2012. Διευκρινίζεται ότι από την εξέταση της ανωτέρω μελέτης ραδιοεκπομπών προκύπτει πως δεν υπάρχουν χώροι γύρω από τις κεραιές οι οποίοι να είναι ελεύθερα προσπελάσιμοι από το γενικό πληθυσμό και στους οποίους να παρατηρείται υπέρβαση των ορίων ασφαλούς έκθεσης.
- Επισημαίνεται ότι η σύγκριση των αποτελεσμάτων των θεωρητικών υπολογισμών στην ανωτέρω μελέτη ραδιοεκπομπών, πραγματοποιήθηκε με τα όρια ασφαλούς έκθεσης του κοινού όπως αυτά ισχύουν στην περίπτωση που η απόσταση των σταθμών κεραιών είναι μικρότερη των 300 μέτρων από την περίμετρο κτιριακών εγκαταστάσεων βρεφονηπιακών σταθμών, σχολείων, γηροκομείων και νοσοκομείων και ως εκ τούτου εφαρμόστηκαν τα αναφερόμενα στην παράγραφο 10 του άρθρου 30 του Νόμου 4070 (ΦΕΚ 82/Α/10-4-2012).
- Επισημαίνεται επίσης ότι οι μελέτες ραδιοεκπομπών εκπονούνται με βάση το αυστηρό τεχνικό υπόδειγμα που έχει εκδώσει το αρμόδιο γραφείο μας (βλ.: http://www.cee.gr/gr/docs/mi/ final_prouktomata_k.pdf). Έτσι μέσω των μελετών αυτών υπερεκτιμούνται τα πραγματικά επίπεδα της υψίσυχνης ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας στο περιβάλλον των σταθμών κεραιών, πράγμα που έχει επιβεβαιωθεί σε κάθε περίπτωση συγκρίνοντας τις θεωρητικά προβλεπόμενες στις μελέτες τιμές με τα πραγματικά επίπεδα της υψίσυχνης ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας που μετρούνται επί τόπου με τα κατάλληλα όργανα από συνεργεία της Υπηρεσίας μας.
- Κλιμάκιο της Υπηρεσίας μας πραγματοποίησε στις 17-06-2013 αυτοψία και επί τόπου μετρήσεις των επιπέδων της υψίσυχνης ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας

στο περιβάλλον των κεραιοδιατάξεων αναμετάδοσης κινητής τηλεφωνίας που βρίσκονται εγκατεστημένες επί της οδού Ολυμπιονικών 18 Β στο Κρυονέρι Αττικής. Τα αποτελέσματα των μετρήσεων έδειξαν πως οι τιμές της υψίσυχνης ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας ήταν κάτω από τα όρια ασφαλούς έκθεσης του γενικού πληθυσμού όπως αυτά ορίζονται στην κείμενη νομοθεσία, σε όλους τους χώρους όπου πραγματοποιήθηκαν μετρήσεις. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι πραγματοποιήθηκαν μετρήσεις σε διάφορες θέσεις εντός των εγκαταστάσεων του Γυμνασίου Κρυονερίου, στον παρακείμενο Ιερό Ναό, καθώς και στο κτίριο επί της οδού Ολυμπιονικών 20. Τα αποτελέσματα αυτά έχουν καταχωρηθεί αναλυτικά στην ιστοσελίδα της Ε.Ε.Α.Ε. στο διαδίκτυο (<http://www.eea.gr/el/tafex.php?lang=eng/ta/efimeridiu>), στην οποία παρουσιάζονται τα αποτελέσματα των μετρήσεων που έχουν πραγματοποιηθεί στο περιβάλλον σταθμών κεραιών σε όλη τη χώρα από τον Ιούλιο του 2008 έως σήμερα.

- Τέλος, αναφέρεται ότι προκειμένου να υπάρξει μια εμπεριστατωμένη και υπεύθυνη ενημέρωση του κοινού για θέματα κινητής τηλεφωνίας και υγείας, η Ε.Ε.Α.Ε. προχώρησε τον Ιούνιο του 2006 στην έκδοση ενός ενημερωτικού εντύπου στο οποίο εμπεριέχονται όλα τα απαραίτητα στοιχεία και απαντήσεις στα ερωτήματα του κοινού, το οποίο έχει διανεμηθεί ευρέως σε κάθε Δήμο της χώρας και βρίσκεται και στην ιστοσελίδα της ΕΕΑΕ στο διαδίκτυο:

<http://www.eea.gr/el/tafex.php?lang=eng/ta/efimeridiu>.

Για οποιαδήποτε περαιτέρω διευκρίνιση παραμένουμε στη διάθεσή σας.

Γραφείο Μη Ιοντιζουσών Ακτινοβολιών

Με εντολή Προέδρου Ε.Ε.Α.Ε.

Δρ. Ε. Καράμπέτσος

